

تأثیر مکمل اسید فولیک بر سطح هموسیستئین پلاسما: مطالعه‌ای دو سو کور در بیماران مبتلا به افسردگی اساسی

مریم سبکتکین^۱، دکتر بهرام پورقاسم گرگری^۲، دکتر سلطان‌علی محبوب^۳، دکتر نصرت‌اله پورافکاری^۴

تاریخ دریافت ۸۷/۱۰/۳ تاریخ پذیرش ۸۸/۴/۱۷

چکیده

پیش زمینه و هدف: افسردگی از جمله اختلالات خلقی و شایع‌ترین اختلال روانی است. از آنجایی که سطوح پلاسمایی کم فولات و افزایش غلظت هموسیستئین به‌عنوان یکی از یافته‌های شایع در افسردگی اساسی مطرح بوده و نیز نتایج مطالعات در این زمینه متناقض بوده و تاکنون مطالعه‌ای در ایران در زمینه بررسی تأثیر مصرف اسیدفولیک بر سطوح هموسیستئین در بیماران افسرده انجام نگرفته است، لذا مطالعه حاضر به‌منظور تعیین اثر مکمل فولات بر سطوح هموسیستئین در بیماران افسرده اساسی طراحی گردید.

مواد و روش کار: در این مطالعه کارآزمایی بالینی شاهددار تصادفی ۷۰ بیمار مبتلا به افسردگی اساسی بالای ۱۸ سال انتخاب و بیماران به‌طور تصادفی به دو گروه ۳۵ نفره دریافت کننده فلوکستین همراه با یک میلی‌گرم اسید فولیک یا دارو نما به‌مدت هشت هفته، تقسیم شدند. تمام بیماران طبق معیار DSM-IV-IR تشخیص داده شدند و دارای نمره شاخص افسردگی همیلتون ۲۰ یا بالاتر بودند. سطوح پلاسمایی فولات و هموسیستئین به‌ترتیب با استفاده از روش رادیوایمنواسی و روش آنزیمی ایمنواسی در ابتدا و انتهای مطالعه اندازه‌گیری شد. آنالیزهای آماری توسط نرم افزار SPSS (VER 11.5) و با استفاده از آزمون‌های paired t-test, t-test مستقل و Chi-square صورت گرفت. ارتباطها نیز از طریق ضریب همبستگی پیرسون بررسی شد.

یافته‌ها: براساس نتایج در زنان گروه مورد بعد از هشت هفته هموسیستئین پلاسما به‌طور معنی‌داری ۳۲ درصد کاهش داشت ($p=0/001$) اما تغییر معنی‌داری در مردان مشاهده نشد. براساس نمره شاخص افسردگی همیلتون در ۸۸/۹ درصد زنان گروه مورد پاسخ مطلوب (بیش از ۵۰ درصد کاهش در نمره) در مقایسه با ۵۹/۳ درصد زنان گروه شاهد مشاهده شد ($p < 0/05$)، تفاوتی در میزان بهبودی در مردان گروه مورد در مقایسه با گروه شاهد وجود نداشت. **بحث و نتیجه‌گیری:** این یافته‌ها نشان می‌دهد که مکمل یاری با فولات روش آسان و موثری برای کاهش غلظت هموسیستئین پلاسما می‌باشد. **کلید واژه‌ها:** اسیدفولیک، هموسیستئین، افسردگی اساسی

مجله پزشکی ارومیه، دوره بیستم، شماره سوم، ص ۱۸۰-۱۷۲، پاییز ۱۳۸۸

آدرس مکاتبه: تبریز، خیابان عطار، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، دانشکده بهداشت و تغذیه، مرکز تحقیقات تغذیه تلفن: ۰۹۱۳۱۳۴۸۴۸۸

Email: maryamsaboktakin@yahoo.com

مقدمه

است (۳) و عنوان شده است که بیماری افسردگی سومین علت ناتوانی در سراسر جهان تا سال ۲۰۲۰ خواهد بود (۴). افسردگی با عوارضی چون ناتوانی، اضطراب (۵)، کاهش باروری (۶)، کاهش توانایی ذهنی (۷)، افزایش مرگ و میر و

افسردگی از جمله اختلالات خلقی و شایع‌ترین اختلال روانی است (۱،۲). سازمان بهداشت جهانی افسردگی را در رتبه چهارم مشکلات اورژانس سلامتی در سطح جهانی طبقه بندی کرده

^۱ کارشناس ارشد تغذیه، مرکز تحقیقات تغذیه دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی تبریز (نویسنده مسئول)

^۲ استادیار تغذیه، مرکز تحقیقات تغذیه دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۳ استاد بیوشیمی، مرکز تحقیقات تغذیه دانشکده بهداشت و تغذیه، دانشگاه علوم پزشکی تبریز

^۴ استاد روانپزشکی، دانشکده پزشکی، بیمارستان رازی، دانشگاه علوم پزشکی تبریز